Wymogi wobec rodziny zastępczej (cz. 2)

Kategoria: Polityka Społeczna
Opublikowano: wtorek, 04, grudzień 2012 23:00
Bernadeta Skóbel
Odsłony: 4972

Komentarz do art. 42 ust.2-4 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

„2. Pełnienie funkcji rodziny zastępczej niezawodowej lub zawodowej oraz prowadzenie rodzinnego domu dziecka może być powierzone osobom, które nie były skazane prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe.
3. W przypadku rodziny zastępczej niezawodowej co najmniej jedna osoba tworząca tę rodzinę musi posiadać stałe źródło dochodów.
4. Rodzina zastępcza oraz prowadzący rodzinny dom dziecka sprawujący pieczę zastępczą nad dzieckiem mogą czasowo, za zgodą starosty, sprawować pieczę zastępczą nad tym dzieckiem poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej."

Ustawodawca wobec rodziny zastępczej niezawodowej lub zawodowej oraz prowadzącego rodzinny dom dziecka wprowadza dodatkowy warunek polegający na braku prawomocnego skazania wyrokiem za umyśle przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe. A contrario powołany warunek co do zasady nie znajduje zastosowania w stosunku do rodzin zastępczych spokrewnionych a dzieckiem. Należy jednak zauważyć, że w uzasadnionych przypadkach fakt skazania osoby, która tworzyłaby rodzinę zastępczą spokrewnioną będzie uniemożliwiał sprawowanie tej funkcji z uwagi na brak spełnienia warunku rękojmi należytego sprawowania pieczy zastępczej (np. fakt skazania za któreś z przestępstw przeciwko wolności seksualnej i obyczajności).

Fakt prowadzenia postępowania przygotowawczego lub sądowego przeciwko kandydatom na rodziców zastępczych lub prowadzących rodzinny dom dziecka lub osób już wykonujących te funkcje nie przesądza o barku spełnienia warunków do sprawowania wskazanych funkcji. Jednak również w tym wypadku należy zadać sobie pytanie czy w konkretnych okolicznościach sprawy osoby takie dają rękojmie należytego sprawowania pieczy zastępczej.

W przypadku rodziny zastępczej niezawodowej przynajmniej jedna osoba tworząca tę rodziną musi posiadać stałe źródło dochodu. Stałym źródłem dochodu będzie wynagrodzenie za pracę, emerytura, stałe zlecenie, dochód z działalności gospodarczej wraz z potwierdzeniem, że dochody te mają charakter powtarzalny i ciągły. Mimo, iż nie wynika to wprost z literalnego brzmienia przepisu osoba tworząca rodzinę zastępczą niezawodową powinna osiągać taki dochód, który będzie gwarantował, że środki przekazywane na pokrycie kosztów utrzymania dziecka w pieczy zastępczej nie będą spożytkowane na utrzymanie innych osób. Przykładowo stały dochód z umów zlecenia rzędu 500 zł miesięcznie takiej gwarancji nie daje. W mojej ocenie za stałe źródło dochodu nie można również uznać zasiłków z pomocy społecznej lub instytucji charytatywnych.

Odpowiedzi na pytanie czy dane osoby spełniają warunki do sprawowania funkcji rodziny zastępczej lub prowadzącego rodzinny dom dziecka powinna dać przeprowadzonej przez organizatora rodzinnej pieczy zastępczej analizy sytuacji osobistej, rodzinnej i majątkowej. W tym zakresie ustawodawca zniósł prawo do przeprowadzania rodzinnego wywiadu środowiskowego, które przewidziane było w ustawie o pomocy społecznej. Nie oznacza to jednak, że uprawnienia organu zostały przez tą zmianę okrojone. Zgodnie z art. 40 ust. 2 rodzina zastępcza oraz prowadzący rodzinny dom dziecka współpracują z ośrodkiem adopcyjnym, koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej i organizatorem rodzinnej pieczy zastępczej. Organ ma prawo zatem oczekiwać, że osoby, którym ma być powierzona piecza zastępcza również będą w ten sposób współpracowały.

Phoca PDF